UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S. Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè, ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac sumptu haud ita modico ...

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

No[n] ita nu[n]c e[ss]e p[opul]o illi post natu[m] Christu[m], sed si fuerint (ait d[ominu]s) tres uiri isti in medio eius Noe Daniel & Iob, uiuo ego quia ipsi soli iustitia sua liberabunt animas ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-71860

Visual Library

Exodi. 2. ximos tres uiros, Abraham, Iſaac & Iacob, dicente ſcriptura. Aſcenditq; clamor eoꝝ ad
dominũ pro operibus, & audiuit gemitũ eoꝝ ac recordatus eſt fœderis quod pepigerat cũ
Exodi. 32. Abraham, Iſaac, & Iacob. Item cũ dixiſſet ut diſperderet eos, propter uitulũ quem fece-
rant, pepercit eis propter eoſdẽ uiros, ſtante Moyſe in ronſpectu eius in confractione, id
eſt, in nimia mentis humilitate, ac dicente. Cur domine iraſcitur furor tuus contra populũ
3. Reg. 12. tuum? Recordare Abraham, Iſaac & Iſrahel ſeruorum tuoꝝ. ¶ Deinde cũ feciſſent duos
2. Para. 28 uitulos, ſecuti Hieroboam, & ſciſſi à domo Dauid, & tribus quoq; Iuda coluiſſet deos gẽ-
Domus Iuda ſaluata propter tres reges tium, & proinde pars utraq; iuſte tradenda eſſet in captiuitatẽ: ſaluata eſt eadẽ tribus Iu-
da propter uiros tres, qui inuenti ſunt in medio eoꝝ, Dauid, Ezechiam, & Ioſiam, præter
Eccle. 49 quos omnes peccatũ commiſerunt, ait Ieſus filius Sirach. Nam reliquerunt legẽ potentes
reges Iuda, & contempſerunt timorẽ domini. ¶ Deinde cũ in captiuitatem ducti commu
Pſalm. 136 nem haberent luctũ, iuxta illud, Super flumina Babylonis illic ſedimus & fleuimus, dum
recordaremur Syon, maximum conſolationis incrementũ adepti ſunt per uiros tres, qui
inuenti ſunt in medio, Sydrach, Miſach & Abdenago: quia contempſerunt iniqui regis
Tres reges Perſarum. imperium, & in medio fornacis ardentis glorioſe triumphauerunt. ¶ Deinde ubi placuit
deo ut ſolueretur captiuitas, & fundaretur templum quod deſtructum fuerat, & reædifi-
caretur ipſa ciuitas Hieruſalem. Hoc itidem per uiros tres deus effecit, per quales uoluit et
per quales fieri oportuit, ſcilicet non per ipſos tantũ captiuos & inopes, ſed per eos ſub q-
Aſſuer⁹, Mardocheus & Heſter. bus captiui tenebantur reges potentes, Cyrum, Darium, & Artaxerxen. ¶ Deinde ubi
uoluit ſuperbiſſimus Aman delere uniuerſum genus Iudæorum, per iſtos tres ſalus facta
eſt, Heſter, & Mardochæum, & ipſum regem Aſſueꝝ. ¶ Deinde, cum idem agere cona
Tres Maccabæi. retur diabolus, ſub regno Græcoꝝ, per trium ducũ Iudæ & Ionathæ et Symonis, bellicã
uirtutem ac præclaram fidem, illius populi reliquiæ ſaluatæ ſunt. Valde iocundum in iſtis
numeris myſteriũ, quia ſepties (ſicut hic enarratũ eſt) propter uiros tres ſiue per uiros tres,
deus unus et trinus, id eſt, quem confitemur et colimus, pater, et filius, et ſpiritus ſanctus,
populum illum ſaluauit et liberauit, uſq; ad implendum uerbum promiſſionis, per quod
et nos ſalui facti ſumus.

¶ Non ita nunc eſſe populo illi poſt natum Chriſtum, ſed ſi fuerint (ait dominus) tres uiri iſti in medio eius Noe, Daniel, & Iob, uiuo ego quia ipſi ſoli iuſtitia ſua liberabunt animas ſuas. Cap. XV.

Ezech. 14. Obiectio, de tribus Noe, Daniel & Iob ACcipe autem, quid nũc dominus dicat per prophetam Ezechielẽ, fili hominis
terra, cũ peccauerit mihi, ut præuaricetur præuaricans, extendam manũ ſuper
eam, et interficiam de ea hominem et iumenta. Et ſi fuerint tres iſti uiri in me-
dio eius, Noe, Daniel, et Iob, uiuo ego, quia ipſi ſoli iuſtitia ſua liberabunt ani-
mas ſuas. Nec ſemel dixiſſe contentus, ſecuudo et tertio et quarto ſentẽtiam repetit, uiuo
ego, quia nec filios nec filias liberabunt, ſed ipſi ſoli liberabuntur, uiuo ego, non libera-
bunt filios neq; filias, ſed ipſi ſoli liberabũtur, uiuo ego, quia filium et filiam non liberabũt
ſed ipſi ſoli iuſtitia ſua liberabunt animas ſuas. Quatuor iudicia ſua dominus diſtinguens,
famẽ, malas beſtias, gladiũ, et peſtilentiã: de ſingulis eandẽ ſniam ſub ſcripſit: At nõ om-
ni, ſed cuidam terræ, cum peccauerit: non omni inquam, ſed cuidam terræ, nam poſt om-
nia hæc, ita ſubiungit. Quod et ſi quatuor iudicia mea peſſima, gladium et famem et beſti
as malas et peſtilentiam miſero in Hieruſalem, ut interficiã de ea hominẽ et pecus: tamen
relinquetur in ea ſaluatio educentiũ filios et filias. Niſi iſtud diſcreuiſſet, niſi quãdam ter-
ram in ſuperioribus ſententijs, quæ longe diuerſa ſit ab Hieruſalem intelligi uoluiſſet: ni-
mirum id quod ait, Noe, Daniel et Iob, ipſi ſoli iuſtitia ſua liberabunt animas ſuas, contra
rium uideretur ei quod hactenus narratũ eſt, quia multotiens propter uiros tres et per ui-
ros tres gens illa liberata eſt. Qũo ergo ſeparationẽ fecit terræ ab Hieruſalẽ, quid niſi ſepa
rationem intelligere debemus terræ, id eſt, ſynagogæ (quæ nunc uſq; blaſphemat Chri-
ſtũ, quem crucifixit) ab Hieruſalem, id eſt, ab eccleſia quæ in Chriſtũ credit? Sed dicit ali
quis. Quomodo in medio terræ illius, id eſt, ſynagogæ quæ Chriſtũ crucifixit, unquã eſſe
Solutio. potuerunt tres iſti uiri, Noe, Daniel et Iob? ¶ Ad hæc inquã. Iſti quidẽ tres uiri, Noe, Da
niel et Iob, longe ante fuerunt, longe ante ab hac uita deceſſerunt. q̃ illa terra maledicta

crucifige

crucifigeret Chriſtũ dei filium. Sed ſi cauſam illorum rite diſcernas, ſcilicet quia Noe ar-
cham in communi periculo erexit, & Daniel cœlibem uitam duxit, & Iob propriȩ domui
ſuæ bene præfuit, maxime ex eo notus, quod in tentatione inuentus eſt fidelis: patenter in
telligis, quia in medio terræ illius fuerunt, & de medio terræ illius ad nos uenerunt tres ui
ri iſti, Noe, Daniel, & Iob. Quod ſi parũ uidetur, cõmuniter demonſtrare in om̃ibus apo
ſtolis Chriſti, qui in medio terræ illius fuerunt, & inde uenientes tres uiuendi ordines ſu-
pradictos nobis gentibus ordinauerunt, ecce quaſi digito demonſtrare poſſumus quoſdã
ex illis, uidelicet apoſtolis, tres uiros Petrũ & Iohannem & Paulũ, ualde ſimiles illis, Noe, I. Cor. 7.
Daniel & Iob. Deniq; Petrus præcipuus rectoꝝ eccleſiæ, ipſe eſt quaſi Noe: & Iohãnes, Ephe. 5.
præcipuũ exemplar cœlibis ſeu uirginalis uitæ, ipſe eſt quaſi Daniel: & Paulus qui inter I. Timo. 5.
cætera, in quibus plus om̃ibus laborauit, cõiugalẽ quoq; uitã bñ ordinauit, ip̃e eſt q̃ſi Iob.

¶ Quali a gladio & fame, qualibus a beſtijs, quali a peſtilentia, propinquos ſuos ſecundum carnem Judeos, apoſtoli non ſaluauerunt, & quod ipſi fuerint in medio eorum, quaſi Noe, Daniel & Job. Cap. XVI.

NVnc igitur demonſtrandũ eſt, quali à gladio & fame, qualibus à beſtijs, quali
à peſtilentia, propinquos ſuos ſecundũ carnem Iudæos nõ ſaluauerint: ſed ip-
ſi ſoli animas ſuas liberauerint: & quã ob cauſam iuſte hoc fieri debuerit. Qđ Beſtia quarta
ut euidentius fiat, iã ordine accedendũ eſt ad illã beſtiã quartã ſine noĩe, de qua Danie. 7
ſic ſcriptũ eſt. Poſt hȩc aſpiciebã in uiſione noctis & ecce beſtia quarta terribilis atq; mira-
bilis & fortis nimis, dentes ferreos habens magnos, comedens atq; cõminuens, & reliqua
pedibus ſuis cõculcãs. Quomõcunq; regnũ Romanum, beſtia magna, terribiliter atq; mi-
rabiliter dentibus magnis, dẽtibus ferreis cæteraꝝ gentiũ robur comederit atq; cõminue
rit, nõ adeo ꝑtinuit ad illos captiuos, quoꝝ uni hæc reuelata, ꝑ quoꝝ unũ hæc nobis ſcrip-
ta ſunt. Cura eñ erat illis tantũ de genere ſuo, cura erat ſpũi ꝓphetico de illis ꝓpter Chri-
ſtũ, qui naſciturus erat ex eodẽ pplo. ¶ Sicut ergo de cæteris beſtijs ſcimus, q̃a taliter de- Dani. 7.
monſtratæ ſunt, Verbi gr̃a, Vt uni diceret, ſurge comede carnes plurimas, propter pplm̃
Iudaicũ, de quo Aman dixit regi Aſſuero, ſi tibi placet, decerne ut pereat, ita & de iſta be Heſter. 3.
ſtia quarta, beſtia terribili atq; mirabili, qđ dictũ eſt, comedẽs atq; cõminuẽs & reliqua pe-
dibus ſuis cõculcans, ad eundẽ pplm̃ ſpectat, quẽ: ducibꝰ ſiue principibꝰ Tito & Veſpaſia
no: regnũ illud comedit atq; cõminuit, tã terribili cõmeſtione, tã mirabili cõminutione, ut
nulli unquã populo uel ciuitati ab initio ſeculi taliter cõtigerit, ſicut Ioſephus ſcriptor ad- Ioſe. de bel. Iu
mirando pariter & dolẽdo patenter ediſſerit, Et reliqua ſic pedibus ſuis cõculcauit, ut nũc da. lib. 7.
uſq; paret, quia in oẽs gentes ducti ſunt captiui qui reliqui fuerũt ex eis. Nunquid tres uiri
iſti, Noe, Daniel, et Iob, ſi fuiſſent in medio eoꝝ, liberaſſent eos? Fuerũt aũt ſimiles iſtoꝝ
aliqui in medio eoꝝ, ſcilicet apoſtoli, et multi credentes in Chr̃m: ſed nõ liberauerunt eos,
immo ut ipſi ſoli liberarent animas ſuas, ꝑ diuinã iuſſi ſunt reuelationẽ imminẽte obſidio-
ne exire de medio eoꝝ. Nõne hoc fuit quaſi Noe et Danielẽ et Iob exire de medio eoꝝ? Hiſt. eccle. lib
¶ Remanſerunt autẽ in medio eoꝝ tres alij ualde contrarij, Eleazarus et Iohannes et Sy- 3. cap. 5.
mon, autores et principes nimis crudeles ſeditionũ inenarrabiliũ, et ita mirabiliter euenit Tres uiri in
ut cum in Babylone audieris, tres uideo uiros ambulantes in medio ignis et aſpectus quar Hier̃m, t̃pe
ti, ſimilitudo eſt filij dei. Hic econtra in ea, quæ dicebatur Hieruſalem, exclamare poſ- obſidionis au
ſis. Tres uideo uiros obtinentes miſeram Hieruſalem, diſcindentes eam et excruciantes tores.
gladio et fame, miſerabilibus modis, tres (inquam) uiros principes iniquitatis et totius la- Danie. 3.
trocinij, et aſpectus quarti ſimilitudo eſt Barrabæ latronis ſeditioſi. ¶ Nam quia Barra-
bam ſibi præelegerũt, Chr̃m autem dei filium interfici petierunt: iccirco omnis Noe et Matth. 27.
omnis Daniel, et omnis Iob receſſit ab eis, et iuſto iudicio, cũ foris obſiderentur à Roma- Pc̃tm̃ Iudæo
nis, intus dati ſunt in prædam tribus illis autoribus ſedicioſis, qui contra ſemetipſos diui- ꝝ grauiſſimũ
ſi, communiter diruperunt, et certatim effoderunt uiſcera ieiuna et eſurientia plenæ ciui-
tatis.

¶ Quod vel quale fuerit peccatum terre illius, quam Noe, Daniel, & Job ſaluare non potuerunt: & quomodo Judei blaſphemauerunt vel verbum dixerunt contra ſpiritum ſanctum. Cap. XVII.